

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **O. P.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra - Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2014, č. j. MV-59016-16/SO-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 6. 2015, č. j. 57 A 32/2014 - 53, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobkyně **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyni byl na území České republiky povolen pobyt na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání – osoba samostatně výdělečně činná, a to nejprve s dobou platnosti od 9. 10. 2007 do 1. 7. 2008. Následně byl žalobkyni udělen dlouhodobý pobyt na území České republiky za účelem podnikání – osoba samostatně výdělečně činná, a to s platností od 2. 7. 2008 do 1. 7. 2010. Dne 10. 6. 2010 žalobkyně podala žádost o prodloužení doby platnosti uvedeného povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání podle § 44a odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc, tj. ve znění před novelou provedenou zákonem č. 427/2010 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Brno, inspektorátu cizinecké policie Brno (dále jen „cizinecká policie“ nebo též „prvostupňový správní orgán“), ze dne 25. 8. 2010, č. j. CPBR-07910/CI-2010-064061, nebylo žádosti žalobkyně dle § 44a odst. 3, s odkazem na § 35 odst. 3, v návaznosti na § 37 odst. 2 písm. b), ve spojení s § 56 odst. 1 písm. k), věty druhé zákona o pobytu cizinců, vyhověno. Důvodem zamítnutí žádosti byla skutečnost, že žalobkyně nevykonávala v období od 30. 6. 2008 do 31. 1. 2010 činnost jako osoba samostatně výdělečně činná, a tedy neplnila účel, pro který jí byl pobyt povolen. Shora

označeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí prvostupňové správního orgánu.

[2] Žalobu proti posledně uvedenému rozhodnutí zamítl Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 9. 6. 2015, č. j. 57 A 32/2014 - 53.

II. Návrh na odkladný účinek

[3] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci dne 31. 7. 2015 kasační stížnost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) datovanou dnem 23. 7. 2015, kterou se domáhá zrušení označeného rozsudku krajského soudu. Současně stěžovatelka podala návrh na přiznání odkladného účinku dle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Důvody kasační stížnosti i návrhu na přiznání odkladného účinku doplnila podáním ze dne 18. 8. 2015, doručeným zdejšímu soudu téhož dne.

[4] Stěžovatelka je přesvědčena, že je třeba umožnit jí legální pobyt na území ČR minimálně po dobu probíhajícího soudního řízení, přičemž upozorňuje, že krajský soud v posuzované věci jejímu návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověl. Poukazuje, že má na území ČR fungující živnost, jejíž chod je povinna zajišťovat a v důsledku pobytu mimo ČR by mohlo dojít až k zániku podnikání samého, což bude mít vliv na chod celé rodiny. Naopak jiným osobám nemůže být přiznáním odkladného účinku způsobena jakákoliv újma.

[5] Stěžovatelka uvádí, že nepřiznáním odkladného účinku její stížnosti by došlo také k nepřiměřenému zásahu do jejího práva na spravedlivý proces, neboť by nemohla uplatňovat svoje legitimní práva spojená se soudním řízením, přičemž poukazuje na závěry vyslovené v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[6] Přiznání odkladného účinku nebude dle stěžovatelky v rozporu s důležitým veřejným zájmem, naopak je v zájmu ČR, aby jí bylo umožněno pobývat na území a pokračovat v podnikání. Pobyt stěžovatelky na území ČR není způsobilý být komukoliv na újmu.

[7] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nikterak nevyjádřil.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[8] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

pokračování

[9] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Nejvyšší správní soud po posouzení důvodů uváděných stěžovatelkou dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. jsou naplněny.

[11] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že ačkoliv k bezprostřednímu opuštění území České republiky by mohla být stěžovatelka donucena až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, není nereálné, že do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu k vydání rozhodnutí o správním vyhoštění z nejrůznějších důvodů dojde, a skutečnost, že stěžovatelce nehrozí vyhoštění bezprostředně, nemůže být dle názoru soudu důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Nejvyšší správní soud vychází z toho, že pokud by nedošlo k odkladu právních účinků pravomocného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, stěžovatelka by neměla oprávnění pobývat na území České republiky, byla by tedy povinna ještě před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu její území opustit. Potvrzený stav nelegálního pobytu cizince s sebou nese závažné a nevratné důsledky. Povinnost vycestování totiž nevzniká až rozhodnutím o vyhoštění. Správní vyhoštění (§ 118 zákona o pobytu cizinců) je až následný prostředek (nastupující mimo jiné v souvislosti s nelegálním pobytem), který kromě ukončení pobytu cizince na území stanoví i dobu, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie. Bez platného titulu k pobytu je pobyt cizince v České republice v rozporu se zákonem, protiprávní stav nastává nikoliv až vydáním rozhodnutí o vyhoštění, ale v daném případě právní mocí rozhodnutí, jímž nebylo stěžovatelce prodlouženo povolení k pobytu.

[12] Stěžovatelka odůvodnila návrh na přiznání odkladného účinku především nepřiměřeným zásahem do ústavního práva na spravedlivý proces. Z důvodu hrozby újmy na tomto právu přiznal odkladný účinek žalobě stěžovatelky taktéž krajský soud, a to usnesením ze dne 5. 6. 2014, č. j. 57 A 32/2014 – 31. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je vhodné, aby stěžovatelka mohla zůstat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je v tomto řízení zastoupena advokátem, nelze přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd. (srov. také stěžovatelkou citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 73/2011 – 100).

[13] Stěžovatelka dále tvrdila možný nepřiměřený zásah do výkonu podnikatelské činnosti, a v konečném důsledku též do chodu její rodiny. Nejvyšší správní soud nemá k dispozici důkazy prokazující tato tvrzení a s ohledem na skutečnost, že stěžovatelka svou podnikatelskou činnost v období od 30. 6. 2008 do 31. 1. 2010 sama přerušila a pobývala mimo území České republiky (což nebylo v průběhu správního ani soudního řízení zpochybněno), nepovažuje uvedené obavy stěžovatelky za oprávněné. Na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti však uvedený závěr nemá žádný vliv.

[14] Nejvyšší správní soud uzavírá, že v daném případě shledal příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy na straně stěžovatelky.

[15] Soud neshledal, že by přiznání odkladného účinku mohlo v posuzované věci způsobit jiným osobám větší újmu, než která hrozí stěžovateli. Důvody nevyhovění stěžovatelčině žádosti o prodloužení povolení k pobytu nebyly takové povahy, že by její další pobyt na území České republiky mohl znamenat hrozící nebezpečí pro třetí osoby, či jinou újmu. Nejvyšší správní soud neshledal ani jiné okolnosti, které by tomu nasvědčovaly. Soud je proto přesvědčen, že nepřiznání odkladného účinku by pro stěžovatelku znamenalo nepoměrně větší újmu, než jaká by jeho přiznáním mohla vzniknout jiným osobám.

[16] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svédčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). S ohledem na skutečnost, že stěžovatelka se na území České republiky nedopouštěla žádné nelegální činnosti, je oproti újmě hrozící stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Jakkoliv Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatelky, že pokračování jejího podnikání je ve veřejném zájmu, v kontextu konkrétních skutkových okolností posuzované věci nelze ani předpokládat, že by pobyt stěžovatelky na území České republiky po dobu řízení před Nejvyšším správním soudem představoval riziko, které by zakládalo rozpor s důležitým veřejným zájmem.

[17] Je třeba připomenout, že v usnesení ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, č. 786/2006 Sb. NSS (na které ostatně upozornila také stěžovatelka), Nejvyšší správní soud uvedl, že „[o]dkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo.“ Za dané situace se tedy do rozhodnutí o kasační stížnosti pozastavují účinky nejen ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu, ale odkladný účinek kasační stížnosti působí i ve vztahu k rozhodnutí cizinecké policie ze dne 25. 8. 2010, č. j. CPBR-07910/CI-2010-064061, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 4. 2014, č. j. MV-59016-16/SO-2011.

[18] Závěrem Nejvyšší správní soud shodně se stěžovatelkou připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu